

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ»

Гладун М.А.,

*Університетський коледж Київського
університету імені Бориса Грінченка, м. Київ*

Сучасний етап інформаційної діяльності суспільства ознаменований активним використанням новітніх технологій у сфері комунікації. Сприяє цьому не лише доступність інтернет-мереж, але й неминучість науково-технічного процесу. Сучасному вчителю для того, щоб ефективно використовувати електронні освітні ресурси (ЕОР), недостатньо просто володіти інформаційно-комунікаційними технологіями, необхідно також вміти застосовувати нові педагогічні технології, сучасні методи та організаційні форми навчання. За таких обставин особливої уваги вимагає процес підготовки вчителів до використання вже існуючих, розробки своїх власних та апробації новостворених електронних засобів навчання, перевірка їх педагогічної доцільності.

Мета дослідження — проаналізувати сутність поняття ЕОР, розглянути та уточнити основні поняття, види та класифікацію ЕОР.

Стрімкий розвиток електронних цифрових технологій багато в чому змінив напрям діяльності шкіл, і радикально змінився погляд на засоби навчання в сучасній школі. Усе частіше в наукових джерелах використовуються поняття: електронні інформаційні ресурси, електронні освітні ресурси, електронні засоби навчання.

Поняття електронних засобів навчання ґрунтовно розглянуто і конкретизовано у роботах Д. Чернилевського, І. Богданової, О. Спіріна, О. Башмакової, І. Роберт, М. Жалдака, І. Мархеля, Є. Полат, О. Хуторського, А. Осіна та ін. У педагогічній літературі проблеми розробки освітніх електронних ресурсів висвітлювалися у працях Ю.І. Машбиць, М.І. Шут, А.В. Рудакова. Загальні принципи організації навчального процесу з використанням електронних засобів навчання відображені в наказі МОН «Про правила використання комп'ютерних програм в навчальних закладах» та постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми “Інформаційні та комунікаційні технології в освіті та науці”».

Автори Положення про електронні освітні ресурси зазначають, що ЕОР — навчальні й довідкові матеріали (сукупність відомостей, поданих у графічній, текстовій, числовій, звуковій, відеоформі тощо) та засоби, що містять систематизовані відомості освітнього характеру, тобто цілісний, логічно завершений блок навчально-методичного призначення, представлений в електронній формі на носіях будь-якого типу або розміщений у комп'ютерних мережах (локальних, регіональних, глобальних), призначений для відтворення з використанням електронних цифрових засобів (комп'ютер, CD-DVD-програвач, мобільний телефон тощо) з навчальною метою, в т. ч. для його застосування як складової системи дистанційного навчання.

Савченко З.В. визначає ЕОР як інформаційний ресурс, який зберігається в електронному чи комп'ютеризованому форматі і може бути досягнутий, знайдений та перетворений засобами електронної мережі або іншої електронної технології обробки даних [4].

За визначенням Литвинової С. [2], ЕОР — це вид засобів освітньої діяльності, які існують в електронній формі, розміщуються і подаються в освітніх системах на запам'ятовуючих пристроях електронних даних, є сукупністю електронних інформаційних об'єктів (документів, документованих відомостей та інструкцій, інформаційних матеріалів, процесуальних моделей та ін.).

Види ЕОР також подані в Положенні про електронні освітні ресурси [3]. До основних видів ЕОР відносять такі: електронний документ, електронне видання, електронний аналог друкованого видання, електронні дидактичні демонстраційні матеріали, інформаційну систему, депозитарій електронних ресурсів, комп'ютерний тест, електронний словник, електронний довідник та ін. За функціональною ознакою ЕОР можна класифікувати так: навчально-методичні, методичні, навчальні, допоміжні, контролюючі.

В.В. Лапінський подає ієрархічну структуру ЕОР, згідно з якою підкласом ЕОР виступають електронні засоби навчального призначення (ЕЗНП) [1]. У свою чергу ЕЗНП поділяють на програмні засоби, оцифровані документи та апаратні засоби.

Узагальнюючи вищевикладене, пропонуємо визначення ЕОР як виду засобів освітньої діяльності в електронному форматі, що має навчально-методичне призначення, використовується для забезпечення навчальної діяльності вихованців, учнів, студентів і вважається

одним із головних елементів інформаційно-освітнього середовища. Зауважимо, що основні складові ЕОР — змістова частина, програмна частина та методичні рекомендації мають бути стандартизованими, відповідати тенденціям розвитку освіти і науки, а також традиційним дидактичним вимогам.

ДЖЕРЕЛА

1. Лапінський В.В. Електронні освітні ресурси — дидактичні вимоги і класифікація [Електронний ресурс] / В.В. Лапінський // Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/2004>
2. Литвинова С.Г. Критерії оцінювання локальних електронних освітніх ресурсів [Електронний ресурс] / С.Г. Литвинова // Інформаційні технології в освіті. — 2013. — № 15. — С. 185–192. — Режим доступу : <http://www.university.kherson.ua/Information/Conference>
3. Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>
4. Савченко З.В. Формування і використання інформаційних електронних науково-освітніх ресурсів [Електронний ресурс] / З.В. Савченко // Інформаційні технології і засоби навчання. — 2010. — № 4 (18). — Режим доступу : <http://core.ac.uk/download/pdf/11083287.pdf>

БЛОГИ ЯК ЗАСОБИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Глушак О.М.,

*Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ*

З огляду на актуальність інформатизації освіти та створення інформаційного освітнього середовища у вищих навчальних закладах в Україні нагальним є дослідження питання застосування ресурсів Web у навчально-виховному процесі вищої школи.

Наукові розвідки свідчать про те, що умовою здійснення ефективної освітньої діяльності в інформаційному освітньому середовищі є наявність відповідного комп'ютерно орієнтованого навчального забезпечення [1, 220].